

CONVENȚIE DE INTERACȚIUNE

În cazul instalațiilor electrice racordate la nivel de tensiune >1000 V

încheiată între ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, denumită în continuare „Operator de sistem”, și _____ în calitate de consumator noncasnic (producător).

Numărul de identificare a locului de consum NLC: _____

Cap I. Generalități

Prezenta convenție de interacțiune implementează, între părțile semnatare, modalitățile, obligațiile și responsabilitățile cu privire la exploatarea, întreținerea, realizarea dirijării operaționale prin dispecer, reglajul protecțiilor, executarea manevrelor, intervenții în caz de incidente și programul de activitate al consumatorului noncasnic / producător. Actul semnat precizează puterea maximă racordată, puterea consumată în orele sarcinii de vârf ale curbei de sarcină, capacitatea de reducere a sarcinii în cazul deficitului de putere sau a restricțiilor în furnizarea energiei electrice.

Prin faptul că instalațiile electrice gestionate de utilizator sunt parte integrantă a sistemului electroenergetic, acesta are obligația ca în exploatarea lor să respecte aceleași normative și prescripții energetice folosite de către Operatorul de Sistem:

- Legea nr.174 cu privire la energetică din 21.09.2017;
- Legea cu privire la energia electrică nr.107 din 27.05.2016;
- Regulament privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice nr.168/2019 din 31.05.2019;
- Regulament privind furnizarea energiei electrice nr.169/2019 din 31.05.2019;
- Regulament privind dirijarea prin dispecerat a sistemului electroenergetic nr.316 din 09.11.2018;
- Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice nr. 282/2016 din 11.11.2016;
- Regulament privind dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție nr.94 din 04.04.2019;
- Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice nr.514 din 23.04.2002;
- Norme tehnice ale rețelelor electrice de distribuție nr.267 din 20.11.2007;
- Norme de Amenajare a Instalațiilor Electrice (în rusă: ПУЭ 6 и 7 издание)
- Norme de exploatare a instalațiilor electrice ale consumatorilor noncasnici;
- Norme de securitate la exploatarea instalațiilor electrice;
- Norme și reglementări în vigoare emise de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova;
- Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcții nr.163 din 9 iulie 2010;

Cap.II. Delimitarea instalațiilor

Punctul de delimitare dintre instalațiile electrice ale Operatorului de Sistem și instalațiile electrice ale Consumatorului noncasnic/producător este stabilit conform schemei din Actul de Delimitare (**Anexa A**).

Cap.III. Conducerea operativă prin dispecerat

a) Ordine de împărțire a instalațiilor

Operatorul de Sistem va executa manevrele în instalațiile din amonte de punctul de delimitare.

Consumatorul noncasnic /producător va executa manevrele în instalațiile din aval de punctul de delimitare.

Responsabilitățile și obligațiunile consumatorului noncasnic / producătorului vor corespunde întocmai prevederilor „Normelor de exploatare a instalațiilor electrice ale consumatorilor noncasnici”.

Pentru organizarea exploatarei instalațiilor electrice, administratorul Consumatorului noncasnic trebuie să desemneze prin ordin sau dispoziție persoana responsabilă de gospodăria electrică și, după caz, la

decizia administratorului Consumatorului noncasnic - persoana care îl va înlocui în lipsa lui. Totodată de către consumator / producător se va specifica prin ordin lista personalului cu dreptul de a purta convorbiri operative și a efectua manevre operative în instalațiile electrice care le aparțin.

În cazul existenței la Consumatorul noncasnic a funcției de energetician, obligațiunile responsabilului de gospodăria electrică, de regulă, se atribuie lui.

În cazul în care instalația electrică de utilizare se deservește de către un agent economic specializat și autorizat în modul stabilit, responsabilitatea pentru gospodăria electrică, de comun acord, poate fi depusă pe o persoană din cadrul agentului economic specializat, care deservește instalația dată.

Lista personalului Operatorului de Sistem și a Utilizatorului, împuterniciți în efectuarea manevrelor operative în instalații sunt incluși în tabela 2 și 3 din Anexa B.

b) Ordinele de investiție cu atributele conducerii operative

DÎR (Dispecerul Întreprindere de Rețele, sau Șeful de Tură după caz) al Operatorului de Sistem (OS) și personalul electrotehnic al consumatorului noncasnic/producător vor colabora necondiționat la executarea tuturor lucrărilor și a tuturor manevrelor de prevenire și îndepărtare a incidentelor și /sau accidentelor.

DÎR este persoana operativ superioară pentru personalul operativ al consumatorului noncasnic / producător. Prin urmare, Personalul Operativ al utilizatorului de sistem efectuează manevre operative (modificarea schemei normale, de retragere în reparație sau restabilire) în rețeaua 6/10/35/110 kV în IE numai cu permisiunea DÎR (sau Șeful de Tură după caz).

c) Executarea manevrelor

Stabilirea regimului de lucru (schema de alimentare) a rețelelor electrice care alimentează IE ale Consumatorului este stabilit și asigurat de Operatorul de Sistem.

Manevrele operative la instalațiile electrice în limitele apartenenței de balanță se efectuează de personalul în a cărui responsabilitate se află IE (instalația electrică).

Responsabil de starea contactelor în punctul de delimitare este Operatorul de Sistem.

Deservirea IE în funcțiune, efectuarea manevrelor operative în instalații, organizarea și executarea lucrărilor de reparații, amenajare, ajustare, încercări, măsurări și diagnostic trebuie să fie efectuată de către personal electrotehnic calificat și autorizat la grupa de securitate electrică.

Manevrele programate și cele de lichidare a avariilor în instalațiile din gestiunea OS se aprobă și se execută nemijlocit de către personalul de servire operativă al OS în conformitate cu normele specifice tehnice și de protecție a muncii în vigoare.

Manevrele programate și cele de lichidare a avariilor în instalațiile din gestiunea consumatorului noncasnic / producător, se execută nemijlocit de către personalul electrotehnic al consumatorului noncasnic / producătorului.

Manevrele operative vor fi dirijate întotdeauna de către personalul operativ al OS (din Zona geografică de Responsabilitate).

Remarcă: O instalație electrică nu poate fi deconectată (retrasă în reparație) fără autorizarea prealabilă a dispecerului de serviciu în a cărui gestiune operativă se află instalația dată, cu excepția cazurilor de forță majoră: accident/incendiu sau altă urgență care pune în pericol viața oamenilor sau deteriorarea instalației electrice. În acest caz se va comunica dispecerului de serviciu imediat după efectuarea manevrelor toată informația necesară.

Consumatorul noncasnic/producătorul va asigura prezența personalului operativ desemnat la IE care îi aparține pentru realizarea la necesitate a Manevrelor Operative la solicitarea Personalului Operativ al Operatorului de Sistem – permanent 24/24 ore.

d) Procedura de efectuare a lucrărilor planificate

Pentru efectuarea lucrărilor planificate de către consumatorul noncasnic / producător la instalațiile care le aparțin (cu deconectarea instalațiilor electrice ale Operatorului de Sistem) se vor înainta cereri prin scrisori oficiale în adresa Î.C.S. „Premier Energy Distribution” S.A.

În cerere se va indica exact instalația electrică care urmează să fie deconectată/retrasă în reparație, tipul lucrărilor ce vor fi realizate, aparatele de comutație necesare a fi deconectate și ce împământări se vor

realiza și unde, durata cererii, timpul de repunere în caz de necesitate urgentă. Cererea va fi depusă în termen nu mai mic de 3 zile lucrătoare pentru cazurile în care nu afectează alți consumatori racordați la rețeaua Operatorului de Sistem. În caz că afectează careva consumatori aceste cereri se vor depune cu un termen de nu mai mic de 10 zile lucrătoare înaintea începerii lucrărilor.

În caz că este necesar de efectuat admiterea personalului utilizatorului de sistem în IE ale operatorului de sistem, cererea va fi depusă prin scrisoare oficială (adresată Șefului în responsabilitatea căruia se află instalația electrică) și unde va fi indicat clar: instalația electrică care urmează să fie deconectată/retrasă în reparație, ce tip de lucrări se vor realiza, ce aparate de comutație sunt necesar a fi deconectate și ce împământări se vor realiza și unde, durata cererii, timpul de repunere în caz de necesitate urgentă, persoanele responsabile care vor participa la lucrări (Șef de lucrări, conducător de lucrări, membrii de brigadă etc.).

Utilizatorul de sistem va fi informat despre aprobarea sau respingerea cererilor de către Operatorul de Sistem.

Operatorul Sistemului de distribuție va informa consumatorii finali și utilizatorii sistemului de distribuție despre întreruperile programate a serviciului de distribuție. Informația respectivă se difuzează prin telefon, mass-media sau alte mijloace de informare cu cel puțin 3 zile calendaristice înainte de întreruperile programate. Anunțul difuzat trebuie să conțină informații privind data, cauzele, durata întreruperii. Consumatorii finali cu puterea de 100 kW și mai mult sunt informați în scris cu cel puțin 7 zile calendaristice înainte de întreruperea programată. În cazul racordării sau reconectării instalațiilor electrice ale consumatorilor finali, anunțul poate fi difuzat cu o zi înainte de deconectare.

Timpul maxim de întrerupere pentru executarea lucrărilor programate constituie 8 ore. Consumatorul noncasnic / producător trebuie să-si planifice astfel procesele de muncă încât să nu depășească acest timp. Persoanele responsabile care vor participa la lucrări vor informa în prealabil admitentul despre finalizarea lucrărilor (cu aprox. 1,5 ore), pentru deplasarea la fața locului și executarea manevrelor de reconectare a instalațiilor deconectate.

În cazul nerespectării timpului acordat pentru întrerupere, Consumatorul noncasnic / producător va fi ținut să suporte oricare cost suportat de întreprindere (cost al orelor de lucru ale personalului, despăgubiri pentru achitarea compensațiilor individuale consumatori, etc.)

În cazul în care se renunță la lucrări (deși utilizatorii rețelei Premier Energy Distribution au fost informați despre întrerupere), acesta va suporta eventualele prejudicii cauzate lor, neavând dreptul de a depune o nouă solicitare decât peste 6 luni.

La data depunerii solicitării, solicitantul va semna o scrisoare de angajament în sensul punctelor de mai sus.

e) Procedura de efectuare a lucrărilor de avarie

În cazuri de declanșări avariate care afectează furnizarea energiei electrice în IE ale consumatorului noncasnic, acesta va apela la Oficiul Telefonic 24 ore al OSD Î.C.S. „Premier Energy Distribution” S.A. pentru clarificare. În cazul necesității de-a efectua manevre operative pentru realimentare, personalul operativ al consumatorului noncasnic va apela DÎR pentru permisiune. Totodată DÎR al companiei Î.C.S. „Premier Energy Distribution” S.A. v-a apela la necesitate personalul operativ al consumatorului noncasnic pentru realizarea unor manevre operative, etc.

Notă: De menționat că este categoric interzisă efectuarea testării sau depistarea locului defectului la liniile de cabluri subterane din partea PT sau PD ale utilizatorului de sistem în direcția spre stațiile electrice sau PD apartenență operatorului de sistem Î.C.S. „Premier Energy Distribution” S.A., pentru a evita posibile incendii la cutiile de cablu în compartimentele celulelor la stațiile electrice și punctele de distribuție Î.C.S. „Premier Energy Distribution” S.A.

Reconectarea liniilor de cabluri și a instalațiilor electrice ale utilizatorului de sistem, deconectate în urma defectării lor, se va efectua în decursul de 12 ore de la prezentarea procesului-verbal de testare a instalației electrice. În cazuri excepționale, când utilizatorul de sistem va rămâne fără tensiune, în urma defectării IE sale, acestea se vor realimenta imediat după reparația echipamentului defectat și prezentarea dovezilor asupra stării IE (proces-verbal de testare etc.).

f) Evidente operative

În instalațiile electrice gestionate de părțile semnatare ale convenției de interacțiune se execută manevre numai cu acordul sau dispoziția emitenților gestionarului de instalație, scrise sau verbale, și care se vor consemna în Registrele Operative.

g) Legături operative radiotelefonice

Lista personalului electrotehnic a consumatorului / producătorului și numerele telefonice de contact vor fi prezentate operatorului de sistem printr-o scrisoare oficială (după caz actualizate) și incluse în **tabelul nr.2 din Anexa B** a Convenției de Interacțiune.

Numere telefonice de contact a operatorului de sistem prin intermediul Oficiului Telefonic 24 ore (OT24h) și numerele de telefon ale DÎR (Dispecer Întreprindere de Rețele) în dependență de zonele de responsabilitate vor fi incluse în **tabelul nr.3 din Anexa B** a prezentei Convenții.

Toate convorbirile operative între personalul Operativ al Operatorului de Sistem cu consumatorul noncasnic / producător se vor menține prin convorbiri telefonice la numerele indicate, conținutul convorbirilor se va fixa în registrele operative și înscrise în format digital.

În toate cazurile neprevăzute de Convenția de Interacțiune, personalul operativ se va conduce de normele tehnice și normele protecției muncii în vigoare.

h) Obiectul deconectărilor manuale și limitărilor de consum, puterile care se pot deconecta, puterea minimă tehnologică, puterea minimă de avarie, timpul maxim de realimentare.

În regimul de limitări și de restricții din sistemul electroenergetic, operatorul de sistem este în drept să aplice marilor consumatori finali tranșele de limitare a puterii electrice consumate. Tranșele de limitare a puterii, puterea minimă de avarie și puterea tehnologică sunt stipulate în convenția de interacțiune (**tabelul nr.1 anexa B**).

Operatorul de Sistem informează consumatorii finali vizați și furnizorii acestora despre durata de aplicare a limitărilor de putere cu cel puțin 4 ore înainte de aplicarea limitărilor în cauză prin intermediul mass-media, al telefonului, al faxului, precum și prin alte modalități.

Operatorul Sistemului de distribuție este în drept să aplice, la indicația operatorului sistemului de transport, măsuri de deconectare manuală sau automată a instalațiilor electrice ale utilizatorilor de sistem în situații de avarie sau în scopul prevenirii unor posibile avarii în sistemul electroenergetic.

Cap.IV. Condiții de exploatare și întreținere a instalațiilor

a) stabilirea atribuțiilor și responsabilităților privind exploatarea și întreținerea instalațiilor electrice, corespunzător punctelor de delimitare;

Consumatorul noncasnic/producător va asigura mentenanța la instalațiile din aval de punctul de delimitare.

Operatorul de Sistem va asigura mentenanța în instalațiile din amonte de punctul de delimitare.

Prin excepție, în cazurile în care unele echipamente din gestiunea utilizatorului se află în incinta unei instalații a operatorului de sistem, lucrările de exploatare, întreținere și reparații ale acestor echipamente se efectuează de către personalul electrotehnic al utilizatorului. În aceste cazuri, admiterea la lucru se va face de către personalul operatorului de sistem.

Utilizatorii de sistem care au montate instalații de compensare a puterii reactive, sunt obligați să le exploateze conform regimului prevăzut în convenția de interacțiune semnată cu Operatorul de Sistem (**tabelul nr.1 Anexa B**).

b) nominalizarea instalațiilor utilizatorului care sunt exploatate de operatorul de sistem;

Se indică dacă este cazul în Anexa A.

c) măsuri tehnice și organizatorice de sănătate și securitate a muncii și condiții de execuție a lucrărilor;

Se vor respecta prevederile Legii securității și sănătății în muncă nr.186 din 10.07.2008.

d) program de activitate al consumatorului noncasnic/producătorului

se indică în tabelul nr.1 din Anexa B

Cap.V. Reglajul protecțiilor

a) obligativitatea corelării protecțiilor din instalațiile utilizatorului cu cele din amonte

Valorile de reglaj al protecțiilor prin relee a utilajului electric în aval sunt cele stabilite în documentația de proiect, elaborată în baza Avizului de Racordare eliberat de către Operatorul de Sistem.

b) responsabilitatea operatorului de sistem de stabilirea și comunicarea reglajelor

Operatorul de Sistem stabilește valorile de reglaj în instalațiile electrice din amonte în dependență de condițiile de exploatare a rețelei electrice, a regimul de lucru normal, de avarie și de reparație. La solicitarea consumatorului noncasnic/producătorului Operatorul de Sistem v-a comunica valorile de reglaj a instalațiilor electrice din amonte.

c) valorile de reglaj al protecțiilor

Se interzice categoric modificarea/schimbarea valorilor de reglaj a protecțiilor prin relee fără o coordonare prealabilă cu Operatorul de Sistem.

Cap.VI. Regimuri și parametri-limită de alimentare cu energie electrică

se indică după caz în anexa B

Cap.VII. Alte prevederi și Anexe

Anexa A - Actul de Delimitare

Anexa B

Tabelul nr.1

CHARACTERISTICELE LOCULUI DE CONSUM/PRODUCERE

Denumirea utilizatorului de sistem		
Numărul de identificare a locului de consum NLC		
Adresa locului de consum/producere		
Caracteristicile instalației electrice (consum / generare / contorizare netă)		
Nr. Avizului de racordare		
Adresa electrică (se indică toate, se bifează cea de bază)		
Categorია de fiabilitate a alimentării cu energie electrică		
Tensiunea nominală în punctul de delimitare (kV)		
Abaterile admisibile ale tensiunii în punctele de delimitare		
Puterea aprobată (puterea maximă racordată) kW		
Regim de funcționare (permanent/sezonier)		
Posibilitatea contorului de a înregistra consum de energie electrică orar		
Puterea consumată în orele sarcinii de vârf ale curbei de sarcină (kW)		
Capacitatea de reducere a sarcinii în cazul deficitului de putere sau a restricțiilor în furnizarea energiei electrice	Tranșa	
	Puterea cu care se reduce (kW) față de puterea contractată	
	Puterea maximă de funcționare după reducere (kW)	
Puterea minimă de avarie (kW)		
Puterea minimă tehnologică (kW)		
Caracteristicile instalației de compensare	Puterea (kVAr)	
	Supracompensare permisă între orele:	
	Supracompensare interzisă între orele:	

Tabelul nr.2

LISTA PERSONALULUI ELECTROTEHNIC AL CONSUMATORULUI NONCASNIC, ÎMPUTERNICIT ÎN EFECTUAREA CONVORBIRILOR OPERATIVE ȘI MANEVRELOR OPERATIVE ÎN INSTALAȚIILE ELECTRICE

Nume, Prenume	Funcția persoanei responsabile	Telefonul

Tabelul nr.3

LISTA PERSONALULUI OPERATIV AL OPERATORULUI DE SISTEM Î.C.S „Premier Energy Distribution” S.A. ÎN DEPENDENȚĂ DE ZONELE DE RESPONSABILITATE

Funcția	Zona geografică de responsabilitate	Telefon
Șeful de Tura	S/e 110/35/10 si LA-35-110 kV zona Î.C.S. „Premier Energy Distribution” S.A.	
DÎR Chișinău 6-10 kV	6-10 kV municipiul Chișinău, or. Ialoveni, 0,4-6-10 kV r-nul Criuleni	
DÎR Chișinău 0,4 kV	0,4 kV municipiul Chișinău	
DÎR Zona Anenii Noi	Sectorul Anenii Noi (r-nele Anenii Noi, Căușeni, Hîncești, Stefan Voda, Ialoveni)	
DÎR Zona Orhei	Sectorul Orhei (Orhei, Călărași, Telenești, Nisporeni, Strășeni, Criuleni)	
DÎR Zona Comrat	Rețeaua de distribuție 0,4-6-10 kV Sectorul Sud (Comrat, Ciadîr Lunga, Cimișlia, Basarabeasca, Leova)	
DÎR Zona Cahul	Sectorul Sud (Cahul, Vulcănești, Taraclia, Cantemir)	

Operator de sistem

Consumator noncasnic/producător

_____

_____